

Lovforslag nr. L 107. Fremsat den 30. januar 1991 af fiskeriministeren (Kent Kirk)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank

§ 1

I lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 210 af 15. april 1986, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

§ 1. »Kongeriget Danmarks Fiskeribank har til formål at støtte dansk fiskeri og opdræt af fisk, krebsdyr, bløddyr og alger«.

2. § 6, affattes således:

»§ 6. Banken ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer. Den daglige administration varetages af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning som forretningsfører.

Stk. 2. Af bestyrelsens medlemmer beskikkes 8 af fiskeriministeren og 1 af finansministeren. 2 af de medlemmer, som fiskeriministeren beskikker, skal have indsigt i praktisk fiskeri og 2

medlemmer indsigt i udlånsvirksomhed i private pengeinstitutter. Fiskeriministeren beskikker et af bestyrelsens medlemmer til formand. Beskikkelsen gælder for 4 år. Hvis et medlem af bestyrelsen udtræder inden udløbet af de 4 år, skal der beskikkes et nyt medlem for den tilbageværende del af det afgående medlems funktionstid.

Stk. 3. Fiskeribankens bestyrelse udfærdiger bankens vedtægt. Denne skal godkendes af fiskeriministeren efter forhandling med finansministeren og indeholde nærmere regler for ydelse af lån, herunder som hovedregel passende garanti fra private pengeinstitutter, samt om den daglige forretningsgang og om revision af regnskaberne«.

§ 2

Fiskeriministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Kongeriget Danmarks Fiskeribank, der er et obligationsudstedende statsgaranteret kreditinstitut, fungerer med hjemmel i lov nr. 54 af 17. februar 1978 og har til formål at støtte dansk fiskeri samt fiskeopdræt og forarbejdning af fisk og fiskeprodukter. Banken blev grundlagt i 1933. Staten har indskudt 30 mio. kr. i banken i form af en grundfond. Fiskeribanken yder lån på markedsvilkår til fiskerierhvervet, som hovedregel mod 1. prioritets sikkerhed. Lånene finansieres ved udstedelse af kasseobligationer med statsgaranti og lån i Hypotekbanken under K-låneordningen fra 1978 til 1985. Et eventuelt underskud i banken – ud over hvad der måtte kunne afholdes af reserve- og administrationsfonden – søges i henhold til § 7, stk. 3, i Fiskeribankloven bevilget på de årlige finanslove. Bankens udlån, for hvilke der sættes en årlig ramme på finansloven, var ultimo 1989 på ca. 1.825 mio. kr. og obligationsudstedelsen og K-lånegæld til Hypotekbanken tilsvarende. For 1990 var det tilsvarende tal 1.708 mio. kr.

Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning er i henhold til Fiskeribankloven forretningsfører for Fiskeribanken.

På grund af faldende konjunkturer i fiskerierhvervet i de senere år har Fiskeribanken på trods af en intensiveret indsats over for restancer og stramninger i bankens udlånspraksis oplevet en stigning i udestående restancer og i antallet af egentlige tab, hvilket har medført, at banken i 1988 har haft et underskud på driftsregnskabet på 6 mio. kr. inklusive hensættelser og i 1989 på ca. 26 mio. kr. I 1990 forventes underskuddet inklusive hensættelser at beløbe sig til ca. 35 mio. kr.

Fiskeribanklovens § 7, stk. 3, fastsætter, at eventuelt underskud ud over, hvad der måtte kunne afholdes af reserve- og administrationsfonden, søges dækket ved bevilling på de årlige finanslove. Hvis virksomheden, efter at reserve- og grundfonden er opbrugt, i tre på hinanden følgende år udviser driftstab, skal der af Folketinget træffes beslutning om, hvorvidt virksomheden skal fortsætte og vilkårene herfor.

Underskuddet er i 1988 og 1989 i overensstemmelse med bestemmelsen i § 7, stk. 3, i Fiskeribankloven blevet afholdt af reserve- og administrationsfonden, og i 1990 blev der ved aktstykke nr. 296 af 3. august 1990 tilført bankens reserve- og administrationsfond et beløb på 35 mio. kr. til dækning af et forventet underskud i 1990.

Grundfonden, der er anbragt i udlån, udgør 30 mio. kr. og ville sammen med reservefonden på 3,4 mio. kr. ved årets begyndelse ikke fuldtud have kunnet dække underskuddet i 1990, hvis der ikke var blevet tilført reserve- og administrationsfonden et beløb på 35 mio. kr.

I 1991 og 1992 forventes underskuddet under de nuværende forudsætninger at beløbe sig til ca. 35 mio. kr. årligt. Under disse forudsætninger skal Fiskeribankens fortsatte eksistens herefter tages op til overvejelse i Folketinget i 1993.

Der er dog en del usikkerhed knyttet til underskuddets forventede størrelse, bl.a. i lyset af de foreslåede ændringer i Fiskeribankens virksomhed.

Der må iøvrigt forventes yderligere tab til indfrielse på garantier, der er stillet under den særlige henstandslåneordning i henhold til lov nr. 875 af 23. december 1987 om støtte og statsgaranterede lån til fiskeriet. Tabene forventes i 1990 at udgøre ca. 8,1 mio. kr. og i 1991 og 1992 5–6 mio. kr. pr. år.

Som led i de allerede iværksatte bestræbelser på at forbedre Fiskeribankens økonomiske situation og søge at mindske tabene på den fremtidige långivning til fiskerierhvervet foreslås det private engagement i långivningen øget, dels med henblik på at inddrage de lokale pengeinstitutters større kendskab til låntagers samlede private økonomi, dels med henblik på at sikre en risikodeling mellem de private pengeinstitutter og Fiskeribanken.

På baggrund heraf og under hensyn til, at belåningsgrænsen i forhold til fartøjsværdierne normalt er 60 pct. samt for at opnå det nævnte private engagement foreslås der indført krav om en passende bankgaranti for en del af lånet.

De nærmere vilkår herfor vil blive fastsat af Fiskeribankens bestyrelse i form af vedtægtsændringer i overensstemmelse med reglerne i § 6, stk. 3, i Fiskeri-

bankloven. Vedtægtsændringerne skal godkendes af fiskeriministeren og finansministeren.

Bankgaranti har hidtil kun været anvendt efter konkret vurdering for en del af långivningen, især i tilfælde af manglende egenkapital og i sager med utilfredsstillende fangstbudgetter og økonomi i øvrigt. Der kræves i disse tilfælde en bankgaranti på 15 pct. – 20 pct. eller et fast garantibeløb.

Under den nuværende økonomiske situation vil der som nævnt blive krævet en passende garanti, der skal fastlægges i bankens vedtægt som nævnt ovenfor.

Det er endvidere hensigten, at Fiskeribankens bestyrelse skal overveje mulighederne for at gennemføre yderligere stramninger i lånevilkårene. Der tænkes her bl.a. på en ophævelse af adgangen til at optage lån til afvikling af kortfristet gæld (leverandørgæld, overtræk på kassekredit o.lign.) og en begrænsning i adgangen til at optage lån til refinansiering til alene at omfatte refinansiering af udestående lån optaget i Fiskeribanken.

Endvidere foreslås låneformålet indskrænket til at omfatte fiskerfartøjer og opdrætsanlæg og ikke som nu også fiskeindustrien. Baggrunden herfor er, at fiskeindustrien ikke længere gør brug af Fiskeribanken i nævneværdigt omfang, men i stedet gør brug af de generelle kreditmuligheder, der gælder for industri- og håndværksvirksomhed.

Det nugældende loft for belåningsgrænser på 60 pct, dog 70 pct. for lån til køb af nye fiskerfartøjer, forudses opretholdt.

Det øgede samarbejde med de private pengeinstitutter forudses endvidere praktiseret gennem tilvejebringelse af fælles ansøgningsgrundlag o.lign.

I den forbindelse foreslås, at Fiskeribankens bestyrelse fastsættes til 9 medlemmer, hvoraf de 2 skal have indsigt i lånevirksomhed i private pengeinstitutter.

Lovændringen vil skulle anmeldes til EF-Kommissionen i henhold til EF's statsstøtteregler.

Forslaget har været forelagt Finansrådet og repræsentanter for Dansk Fiskeriforening, Danmarks Havfiskeriforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

og Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, der har sæde i Fiskeribanken bestyrelse.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget forventes på især længere sigt at reducere statens udgifter i forbindelse med underskud hidrørende fra udlånsvirksomheden i Kongeriget Danmarks Fiskeribank. Der er på finanslovsforslaget for 1991 budgetteret med udgifter på 50 mio. kr. i forbindelse med kapitaltilførsel og indløsning af garanti vedrørende henstandslån fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

De beskrevne låneformål svarer i hovedsagen til de formål, Fiskeribanken i dag kan yde lån til. Lån til fiskeindustrien omfattes ikke fremover.

Til nr. 2

Fiskeribankens bestyrelse består i dag af 6 medlemmer. Antallet af bestyrelsesmedlemmer foreslås udvidet med 3 med henblik på at sikre et øget engagement fra de private pengeinstitutter i långivningen til fiskerierhvervet og for at styrke det fiskeripolitiske grundlag.

Med henblik på i højere grad at inddrage lokale pengeinstitutters vurderingsgrundlag og med henblik på at opnå en passende risikodeling mellem det pågældende private pengeinstitut og Fiskeribanken, jf. de almindelige bemærkninger, foreslås der indført krav om en passende bankgaranti.

Til § 2

Det påregnes, at loven efter endt notifikation over for EF-Kommissionen skal træde i kraft i løbet af foråret 1991.